

Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces uzruna Baltijas Asamblejas 35.sesijas atklāšanā Saeimas namā 2016.gada 28.oktobrī

Godātais Baltijas Asamblejas prezident!

Cienītā Seima priekšsēdētāja!

Godātais Rīgikogu priekšsēdētāj!

Ministri! Baltijas Asamblejas delegāti!

Dāmas un kungi!

Man ir patiess prieks sveikt jūs Baltijas Asamblejas 35.sesijā. Vakar balvas pasniegšanas ceremonijā Janīna Kursīte teica pareizus vārdus: “Baltijas ceļš nevar būt katru dienu.” Taču katru dienu mēs gribam braukt pa Rail Baltica!

Baltijas Asamblejas nu jau 25. gadskārta atgādina, cik svarīgi ir nepalaist garām vēstures dotās iespējas. Toreiz – deviņdesmito gadu sākumā – mēs izmantojām vēsturisko iespēju izrauties no impērijas, no PSRS. Mēs to paveicām kopā. Šobrīd, aizvien pieaugošās spriedzes apstākļos, mūsu uzdevums ir nepalaist garām vēsturisko iespēju nosargāt to, kas mums ir.

Kritiskās situācijās iedzīvotāji no saviem politiskajiem līderiem gaida izlēmīgu rīcību. Ko iedzīvotāji no mums gaida tagad? Tā ir drošība. Tās ir darbavietas, pārticība ģimenei, laba izglītība bērniem. Uz šiem jautājumiem koncentrējas arī Baltijas Asambleja savā darbā.

Godātie kolēģi!

Pati galvenā Baltijas Asamblejas prioritāte ir reģiona drošība. NATO Varšavas samita lēmumi ir mūsu – baltiešu — kopīgais panākums. Šobrīd aliansē mēs kopīgi risinām jautājumus, kas saistīti ar NATO daudznacionālo kaujas grupu izvietošanu Baltijā. NATO līguma 5. pants strādā! Mēs ievērojam grafiku, virzoties uz diviem procentiem no IKP, kas piešķirami aizsardzībai. Turpmāk nopietns darbs jāiegulda kopīgas Baltijas valstu aizsardzības infrastruktūras veidošanā un militāro iepirkumu organizēšanā. Jāpanāk ne vien efektīva resursu izmantošana, bet arī plašs sabiedrības atbalsts.

Sabiedrības atbalstam ir izšķiroša nozīme. Būsim reālisti – Krievija turpinās mūs provocēt, uzspiest viedokli, ka NATO eskalē saspīlējumu reģionā. Mūsu uzdevums ir nošķirt melus no patiesības. Jāskaidro sabiedrībai, ka NATO garantē mūsu drošību, nevis kurina karu.

Tāpēc arī stratēģiskā komunikācija ir jautājums, kam Baltijas Asambleja piešķir lielu vērtību. Šajā jomā mums vēl ir ļoti daudz darāmā. Ciešāk jāsadarbojas cīņā pret hibrīdapdraudējumiem. Stingri aicinu Baltijas valstu valdības aktivizēt mūsu nozaru ministriju sadarbību. Nepieciešama reāla un efektīva sabiedrisko mediju, visu par mediju politiku atbildīgo institūciju sadarbība (Jāpiemin Baltijas Asamblejas aicinājums).

Vēl ciešāk jāsadarbojas mūsu robežsargiem. Ļoti svarīgi ir uzsākt kopīgu maģistra līmeņa studiju programmu Baltijas valstu drošības iestāžu darbiniekiem, par ko vienojāmies aprīlī, Baltijas Asamblejas komisijas sēdē Rēzeknē.

Cienījamie klātesošie!

Transports un enerģētika ir Baltijas Padomes otra lielā prioritāte. Kā rāda prakse, energopiegādes pārtraukšana var būt viens no hibrīdkara ieročiem. Gāzes un elektrības infrastruktūras ziņā Baltijas reģions pamazām pārtop no enerģētikas “salas” par “pussalu”. Mērķtiecīgi jāturpina Baltijas reģiona integrācija Eiropas enerģētīklos. Latvijas dabasgāzes tirgus pilnīga atvēršana 2017.gada pavasarī būs svarīgs solis Baltijas gāzes tirgus liberalizācijā.

Visi esam pamanījuši viļņošanos mediju telpā sakarā ar dzelzceļa projektu *Rail Baltica*. Apsveicami, ka par spīti visiem sarežģījumiem ir izdevies noslēgt *Rail Baltica* finansēšanas un īstenošanas līgumu. Tas pierāda, ka mēs – trīs Baltijas valstis – kopīgi spējam īstenot liela mēroga projektus. Šo stratēģiski svarīgo projektu mēs nedrīkstam zaudēt. Tas ir svarīgs arī mūsu drošībai.

Godātie kolēģi!

Vēlos uzsvērt, ka mums jāuztur spēkā vienotā un stingrā nostāja pret Krievijas agresiju Ukrainā. Starptautiskais spiediens uz Krieviju nedrīkst atslābt, līdz tā būs pilnībā izpildījusi noslēgtās Minskas vienošanās attiecībā uz Ukrainu. Šo pieeju, proti, pret Krieviju vērstos ierobežojošos Eiropas Savienības pasākumus, mēs turpināsim atbalstīt.

Esmu gandarīta, ka mēs, Baltijas valstu un Ziemeļvalstu spīkeri, februārī kopīgi apmeklējām Ukrainu, solidarizējoties ar to un sniedzot tai politisku atbalstu. Nākamajā pavasarī visi kopā dosimies uz Gruziju.

Mums arī turpmāk ir jāatbalsta Austrumu partnerības valstis. Īpaši vēlos pateikties Igaunijai par apņēmību 2017.gadā, laikā, kad tā prezidēs ES Padomē, organizēt nākamo Austrumu partnerības samitu. Gatavošanās samitam, kā arī samita lēmumi ir svarīgs signāls mūsu Austrumu partneriem par ES politikas kontinuitāti.

Nobeigumā vēlos vēlreiz uzsvērt – svinot Baltijas Asamblejas 25.gadskārtu, mums visiem jāatceras, ka esam trīskārt stiprāki tad, kad esam kopā. Vēstures mācība ir tāda, ka Baltijas valstis ģeopolitiskos izaicinājumus spēj izturēt tikai tad, ja ir vienotas.

Novēlu jums rosinošu diskusiju un konkrētus priekšlikumus šodien Baltijas Asamblejas sesijā!